

Sonsuzluk Plânının Irşad Kutbu... 0'na

Sonsuzluk plânının irşad kutbu...
Ferdî – Muhammedî hakikat vârisi...
Tesbihin son tanesi...

Benim kurtarıcım, müjdecim, mürşidim, şeyhim, nurum,
ruhum,canım, efendim, topyekûn hayatım...

0'na

Benim efendim!
Ben sana bendim!
Bir üfledin de
Yıkıldı bend'im.
Ben ki, denizdim,
Dağbaşı bendim.
Şimdi sen oldun,
Âleme pendim.
Benim efendim!

Benim efendim,
Feza levendim!
Ölmek neymiş;
Senden öğrendim.
Kayboldum sende,
Sende tükendim!
Sordum aynaya;
Hani ya kendim?
Benim efendim!

Benim efendim!
Emri yüklendim!
Dağlandım kalbden
Ve mühürlendim.
Askerin oldum,

Başta tül bendim;
Okum sadakta,
Elde kemendim.
Benim efendim.
1978
Necip Fazıl Kısakürek

---

4. Nesir Yarışması

4. Ödüllü Nesir yarışmamız sona ermiştir. Ödüller: 1- Üstad Kitapları 2- Büyük Doğu Dergisi 3-Üstad Multimedia Arşivi

Yarışmaya katılan yazıları okumak için [TIKLAYINIZ.](#)

Sistem Meselesi

SİSTEM MESELESİ

Galatada, başı miğferli, vazife üzerinde bir polis memuruna sordum:

-Affedersiniz efendim! Buralarda (Sen Benua) isimli bir mektep varmış, Fransız Lisesi... Acaba nerede, biliyor musunuz?

Polis memuru, verdiğim mektep ismini birkaç kere heceledikten sonra cevap verdi:

-Elli adım ileride bir arkadaşım var, o bilir.

Elli adım yerine, beş yüz adım ileride bir başka polis memurundan aldığım cevap:

-Bilmiyorum kardeşim, ben bu mıntakaya yeni geldim. Bir başka memura sorsanız...

Başka memurun cevabı:

-Buralarda bu isimli bir mektep duymadım.

Vapura koşuyormuş gibi hızlı hızlı yürüyen dördüncü polis memuru da, elleriyle garip işaretler yaparak, cevap vermeye vakti olmadığını anlattı.

Rastgele bir mağazaya girdim. Mağazanın ekalliyetlerden birine mensup sahibi, büyük bir alâka, hizmet zevki ve bilgi sermayesiyle, sorduğum adresi, bana elimle koymuş gibi buldurtacak surette izah etti.

Yolda giderken gözümün önünden 1925 yılının Paris'i geçti. O tarihte Paris'de tahsilde bulunuyordum. Birgün, bana İstanbuldan verilmiş, müphem ve çetrefil bir adresi bir polis memuruna sormuştum. Memur, ben lâfımı bitirinceye kadar, eli kasketinde, selâm vaziyetinde beni dinlemiş ve meselâ "Edirnekapısında Baldıran sokağı" tarzındaki bu kaybolmuş noktayı hemen tarif edemediği için müteessir olmuş, kendi kendisine hayretler etmiş, benim çekilmek arzuma katiyen razı olmamış, cebinden memurlara mahsus bir Paris rehberi çıkararak "Edirnekapısında Baldıran sokağında yeşil çizmeli Agâh efendi"yi bulmanın çaresini göstermiş ve arkamdan bir kaç kere seslenmişti:

-Affedersiniz efendim, rehber müracaat mecburiyetinde kaldığım için affedersiniz!

Kusur, birçok mükemmeliyet ve fedakârlık temsil eden Türk polis memurlarının şahsında değildir. Polisin, her bakımdan muhafazasına memur olduğu şehirde, herşeyden evvel, esaslı bir mekân ve içtimaî hizmet şuuruna malik olması, belli başlı âlet ve telkinlerle elde edilecek bir öğretim işidir.

20 Ekim 1941

(Necip Fazıl Kısakürek – İstanbul'a Hasret)

" Bugün Masada Kayserililer Var, Ekmek Bol Olsun "

Kayserilinin Üstâd Necip Fazıl'a, Üstâd'ın da Kayseriliye özel ilgi ve sevgisi vardı. 1949'da kurulan Büyük Doğu Cemiyeti'nin bir numaralı şubesi Kayseri'de açılmıştı. 1964'te İstanbul'da tahsilde bulunan bir grup arkadaşımızla birlikte kurdukları Büyük Doğu Fikir Kulübü'nün ilk şubesini de Kayseri'de açtık. Bir konferans vermesi ve şubenin açılışını yapması talebiyle Üstâd'ı Kayseri'ye davet ettik. Üstâd'la ilk tanışmam bu vesileyle Kayseri'de gerçekleşti. Yalnız Üstâd'ın ismini ilk defa orta okul yıllarında duymuştum. Bir arkadaşımdan ders kitabı almıştım. Arkadaşım benden önce bu kitabı birisine vermiş. Verdiği kişi de kitabın arka kapağına Üstâd'ın beklenen şiirini yazmış. Bu şiir beni çok etkiledi ve daha sonra yavaş yavaş Üstâd'ın eserlerini okumaya başladım. Üstâd'la tanıştıktan bir yıl sonra da İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesinde öğrenim hayatım başladı.

Müjdecim, kurtarıcım, efendim, peygamberim:
Sana uymayan ölçü, hayat olsa teperim...

Diyecek kadar iman erginliğine ulaşan Üstâd, şiirin dar kalıbında kalamaz ve şiirinde muhtaç olduğu iklimi kurabilmek için Büyük Doğu'yu neşretmeye başlar, ilk sayısı 17 Eylül 1943'te neşredilen Büyük Doğu'nun o yıl ikinci devresi yayın hayatındaydı.

İstanbul'a varışımızın ertesi günü arkadaşlarla, Gedikpaşa'daki Refik Büründüz'e ait Kayseri Hanı'ndaki Büyük Doğu İdarehanesi'nde Üstâd'ı ziyaret ettik. Hizmetinde

Kayserili arkadaşlarımız olduğu için her gün ziyaret imkânımız vardı.

Büyük Doğu, neşriyatına kısa bir süre ara verdikten sonra 1967'de 13. devre olarak yeniden yayımlanmaya başladı. Bu devrede ben Büyük Doğu'nun mesul müdürü ve bütün işlerinde yardımcısıydım. Artık her gün, gece gündüz Üstâd'la birlikteydim. Bu şekilde beraberliğimiz, 1969'daki 14. devre ve 1971'deki 15. devre boyunca, tahsil hayatımın bitiş yılı olan 1971 ortalarına kadar devam etti.

Üstâd basının önemini çok iyi bildiği için, maddî durumu iyi olan yakınlarına gazete çıkarmaları yönünde devamlı telkinde bulunurdu.

Bu yıllarda Topbaşlar Bab-ı Âlî'de Sabah isimli bir gazete neşretmeye başladılar. Bu gazetenin Cağaloğlu'ndaki binasında Büyük Doğu için de bir oda ayırdılar. 1967 Büyük Doğuları bu binada yayın hayatını sürdürdü.

13. devre Büyük Doğuları, 26. sayıya ulaşınca kadar altısı Ağır Ceza'da üçü Toplu Basın Mahkemesinde, dokuz ayrı dava açıldı. Ben davaların tamamından beraat ettim. Üstâd, tefrika hâlinde yayımladığımız "İdeolocya Örgüsü" ile ilgili davadan altı aya mahkûm edildi. Bu dava ile ilgili 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yaptığı müdafaa edebî bir şaheserdir.

Anadolu beşiğinde, 20. hatta 21. asrın müspet bilgi harikalarıyla teçhizatlı ve ruhî muhtevasına zerre taviz vermeksizin bağlı, yani Türk çocuğunu; sadece kendi milletini değil, topyekun insanlığı kurtarma reçetesine sahip yeni Türk çocuğunu yetiştirmek ideali!

Bu yüzden M.T.T.B' den, falan ve filân partiye kadar nerede gençlik potansiyeli görmüşse oraya el atmış ve bu gençlerin ruhlarını doldurmak için elinden geleni yapmıştır. Demir Oğuz'dan gelen altın neslin yeniden tenekeye dönüşmesine gönlü razı değildir.

Evinde her akşam ve her pazar denecek sıklıkta ziyaretine gelen genç halkası oluşur, onlarla sohbet ederdi.

Zaman zaman bizi yemeğe alıkor, masa hazırlanırken aşağıya

seslenir; “Bugün masada Kayserililer var, ekmek bol olsun.” derdi. Bir akşam gece yarısına kadar idarehanede çalıştık, bizim ev Süleymaniye’de idi. Bana: “Artık sen git, ben bitişik otelde kalırım.” dedi. Sabah erken saatte döndüğümde masa başında çalışır buldum. Geceyi dergi için aldığımız gazete kâğıdı toplarının üzerinde geçirdiğini anladım.

Erken saatte Ankara’ya gideceği günler, bizim evde kalırdı. Yatarken bana: “Sabah 5’te seslen” derdi. 0 kaygıyla yattığım için olacak gözümü açtığım an saat tam 5 olurdu.

“Sen doğramacı hatası olarak hakimlerin yanındasın, aslında taraflardan biri olarak yerin benim yanımdır! Hitabının benzerini 4. Ağır Ceza Mahkemesi’ndeki duruşmasında da yaşadık. Basın affı çıkması ihtimali vardı ve Üstâd davayı uzatmak düşüncesiyle üçüncü duruşmada da müdafaa için mehil istedi. Savcı itiraz etti. Mahkeme Reisi kadındı. Hakimler dinliyor, savcı ile Üstâd karşılıklı atışıyorlar. Savcıya doğramacı hatası olarak hakimlerin yanında oturduğunu söyledikten sonra: “Ben Sorbon’da tahsil yaptım, hangi davalarda, nasıl hareket edileceğini bilirim” dedi. Savcı da tahsilini Sorbon’da yaptığını söyleyince Üstâd tartışmayı noktalayan cevabı yapıştırdı: “Sen orada kanun maddesi ezberledin, ben ise hukukun felsefesini okudum.”

(Necip Fazıl Kısakürek- Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları- s.334-335)

Üstad’a 28 Harf De Yeter

Bir gazetede tefrikası çıkıyor. Bugün yazıyı verir, yarınki gazetede çıkar. Bir defasında yazıyı hazırlamaya vakit bulamamış. Matbaanın önünden geçerken mürettibi gördü ve “Üstad yazı gelmedi” deyince, “yetiştiremedim, gel ben sana

söyleyeyim sen harflerini diz” teklifinde bulundu. Mürettib “peki” dedi “harf kutularını kontrol edeyim”

Ama baktı ki bir harf kutusu boş, “Üstad’ım maalesef olmayacak, harflerden birisi hiç kalmamış!” diye usulünce “ziyanı yok, o harfi kullanmadan yazıyı tamamlarız’” diyor ve gerçekten tamamlıyor.

(Necip Fazıl Kısakürek- Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları – s.345)

Üstad’ın Elini Öpmek

1975’te İstanbul’dan ayrıldıktan sonra İzmir’e yerleşmem icap etti. Üstad bir kaç kez İzmir’e geldi ve orada elini öpmek tekrar nasip oldu. Herkes bilir, Üstad kimseye elini öptürmezdi. Kendisini çok seven bir arkadaşım zorla elini öpmek isteyince “güreşe mi geldin” diyerek söylenmişti.

1983 yılının Mayıs ayında Eskişehir’de askerlik yapıyordum. Bir cuma günü Adapazarı’na geçtim. Trende giderken hıdrellezi kutlayan kalabalık bu günlerin Üstad’ın vefatından onbeş gün kadar önceye tesadüf ettiğini gösteriyordu. Telefon ettim. Pazar günü beklediğini söyledi. Abdullah Gül, Mete Doğruer ve ben birlikte gittik. Bizi üst kattaki kendi odasına aldı. Yorgun bir hâli vardı. Gözleri galiba artık çok iyi göremiyordu. Sakalı ne kadar da çok yakışmıştı. Günlük hadiselerden bahsetti. Muhakemesinde en ufak bir zaaf eseri yoktu. Biraz endişeyle bir fotoğraf çektirmek istediğimi söyledim. Lütfen kabul etti. Sakallı haliyle yanında çekilmiş bir fotoğrafım yoktu. Galiba ikişerli durarak bir kaç fotoğraf çektirdik.

Sonra Eskişehir’de radyodan vefat haberini aldım. Cenazesine katılamadım. Ancak bu üzüntüyü hâlâ hissederim. Allah rahmet

eylesin.

(Necip Fazıl Kısakürek- Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları – s.350)

Üstad'ın M. T. T. B. Ankara Şubesindeki Konferansı

Yıl 1974, MTTB Ankara Şubesi Başkanıyım. Üstad'a Ankara'da konferans verdireceğiz. Yer Maltepe'de Gölbaşı Sineması (şimdi yerinde Telekomünikasyon kurumu var).

Sinema salonu tıklım tıklım. Sinema sahibiyile beraberiz. Adam bu binada böyle bir kalabalık görmedim diyor. Üst balkonlardan insanlar salkım saçak aşağıya sarkıyorlar. İzdihamdan sanki bina patlayacak.

Fuayeye ses düzeni kurduk. Üstad'ı daha çok insan dinlesin diye. Konferans anı geldi. Üstad oturarak konuşacak, ben sahnede perde arkasındayım. Yanımda arkadaşlar ve sinema sahibi var, bina yıkılmasın diye dua ediyoruz. Hiç unutamadığım iki detay;

Birincisi; konuşma masasına iki mikrofon koydurdum Zenger'e, hava olsun diye, ancak birisi canlı, Üstad konuşmaya başlamadan önce mikrofonların kafasına tık tık diye rastgele vurdu. Ses gelmeyi ağzının önünden uzaklaştırdı. Konferans boyunca canlı mikrofonu konuştu.

ikincisi; biz kürsüye Bafra sigarasını daha önceden koyduk. Ancak tam konuşmaya başlayacağı zaman kültablası olmadığını farkettilik. O anda müdürün odasından getirip koyduğumuz kültablası meğer bir bira firmasının eşantyonu değil miymiş.

Üzerinde ismi ve logosu var. Üstad konferans boyunca sigara içti, ancak külünü hep kürsünün yanından işaret parmağıyla yere silkeledi.

(Necip Fazıl Kısakürek- Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları – s.353)

Üstad'ın Serbest Vezinde Yazdığı Tek Şiir

Aşağıdaki yazı, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yayımlanan Necip Fazıl Kısakürek kitabında Orhan Okay tarafından kaleme alınan Necip Fazıl Şiiri ve Poetikası isimli incelemeden iktibas edilmiştir. Üstad'ın şairlik cephesi, hece ölçüsü çerçevesinde hayat bulmuştur. Şiire adım attığı ilk dönemlerinde aruz ölçüsüyle yazdığı bazı şiirler dışında, Üstad'ın o dönemde serbest vezini de yokladığı, bu vezinde bir şiir yazdığını aşağıdaki iktibastan öğreniyoruz. (Üstad'ın şiir tarzına dair bir açıklama için tıklayınız)

Burada bir parantez açarak serbest vezine ilgi göstermeyen Necip Fazıl'ın yine bu ilk yıllardaki farklı bir denemesine de işaret etmek gerekir. Millî Mecmua'da 1924 yılında yayımlanan "Rüzgârda Sesler" başlıklı şiiri, Necip Fazıl'ın o güne kadar yazdıkları ve daha sonra yazacakları bütün şiirleri arasında gerek şekil/yapı ve ses gerekse muhteva bakımından şaşırtıcı bir değişiklik göstermektedir. Şiirin bıraktığı izlenim, o yıllarda serbest veznin dikkatleri üzerine çeken örneklerini vermiş olan Nazım Hikmet'in denemelerini hatırlatmaktadır. Aynı nesilden, hatta Bahriye Mektebi'nden arkadaş olmakla beraber, birbirine zıt dünya görüşlerine sahip olan Nazım Hikmet ve Necip Fazıl'ın zaman zaman aynı dergilerde ve aynı

yazar meclislerinde bir araya gelmiş olduğu, kendilerine has nükte ve hicivlerle birbirlerine takıldıkları bilinmektedir. Nazım Hikmet'in şahsiyeti hakkında "sanatta üstün politikacıya misal", "fikir namusu adına inandığı bâtil'in sonuna kadar fedaisi kalmış" diyen Necip Fazıl, şiiri için de "bir beyanname çığlığı", "şiir nefesi olarak gür bir bünye", "bir tebliğci fakat usta" gibi değer yargılarında bulunur. Bu açıdan bakıldığında, yazılış hikâyesini bilmediğimiz "Rüzgârda Sesler" şiiri, tek örnek olarak kalmış olduğuna göre, Nazım tarzı bir şiir yazabilme şeklinde, muhtemelen bir meydan okumanın ürünü olarak düşünülebilir (1). Necip Fazıl'ın hiçbir şiir kitabına almadığı 81 mısralık bu uzunca şiirin ilk iki kıtası şöyledir:

Rüzgârda Sesler

Hancı, hancı!

Bekliyor

Kapıda bir yabancı,

Yüzü bakır rengi, dudakları mor,

Bekliyor.

Kapıda bir yabancı,

Yüreğinde sancı,

Hancı, hancı!

Hancı bak!

Birden salınarak

O yolcu,

İşte vurdu dizini,

Yoldaki son izini

Örttü avucu.

Dudaklarının ucu

Güldü.

Hancı bak!

Birden salınarak

Bir ip gibi döküldü

O yolcu.

Aruzdan heceye geçişin bu bocalama döneminde, Necip Fazıl'ın

şiiirinin önemli bir yeri vardır. Onun daha ilk şiiirlerinde hece veznine tasarrufu, o yılların tenkitçilerinin gözünden kaçmamıştır. Adetâ kurallaşmış, bir alışkanlık ve çağrışım mekanizması hâline gelmiş kafiyelerin yerine, beklenmeyen ve şaşkırtıcı cinsten bir kafiye, yine alışılmış aliterasyonların dışındaki ses ustalığı, imaj ve temalarda bir ruh dünyası zenginliği tenkit yazarlarını olduğu kadar dönemin şöhret yapmış şairlerinin de dikkatlerini çekmiştir (2).

(1)Gençlik yıllarında Necip Fazıl'ın bu tarz davranışları olduğu kanaatindeyim. Nitekim Meş'um Yakut(1928) adlı ilk romanını yazmasında da aynı yıllarda polisiye polisiye romanlar yazan Server Bedi'ye (Peyami Safa) bir meydan okuma tavrı düşünülebilir. "Rüzgarda Sesler" şirii gibi Meş'um Yakut da yakın yıllara kadar Necip Fazıl hakkındaki hemen hiçbir yayında yer almadığı gibi, genel ve özel kitaplıkların da pek azında bulunmaktadır, kendisi de bundan hiç bahstmediğine göre muhtemelen unutulmasını istemiş olmalıdır. (Meş'um Yakut'un son bölümünü okumak için tıklayınız)

(2) Necip Fazıl'ın ilk üç şiiir kitabı özellikle de Örümcek Ağı ve Kaldırımlar'ın yayımlanması münasebetiyle Salih Zeki Aktay, Abdullah Cevdet, Peyami Safa, Nahit Sırrı Örik, Reşat Nuri Güntekin, Mustafa Şekip Tunç, Ziya Osman Saba, Nurullah Ataç, Hüseyin Cahit Yalçın, Vasfi Mahir Kocatürk'ün makalelerinin ve Necip Fazıl hakkında yazılmış diğer pek çok yazının derlendiği iki antoloji için bkz. Osman Selim Kocahanoğlu, Türk edebiyatında Necip Fazıl Kısakürek (İst, 1983); Bekir Oğuzbaşaran, Necip Fazıl'ın Şiiri (İst, 1983)

(Necip Fazıl Kısakürek- Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları – s.58-59)

Üstad'ın Şiirlerini Değiştirme-düzenleme Sebepleri

Necip Fazıl'la yapılmış bir mülakattan (Çebi, 1987: 93) anlıyoruz ki, kısa hecelerle yazılmış şiirlerindeki ses düzensizliklerini gidermek, şiire estetik bir değer kazandırmak daima gayesi olmuş ve bunu hayatının sonuna kadar devam ettirmiştir.

Şiirinde fikrî bir bütünlük sağlamak için değişiklik yapan şâir, onda estetik yapıyı oluşturacak özelliklere önem vermiş; ses ve şekil bakımından kusursuzluğun gerekli olduğunu, şiirlerinin her baskısında yaptığı değişmelerle göstermiştir. Sonuç olarak, bütün bu değişikliklerin fikrî ve estetik sebeplerini, kısaca şu şekilde maddeleştirebiliriz:

1. Necip Fazıl, fikir yönünden zayıf bulduğu şiirlerini büyük ölçüde değiştirmiş veya atmıştır.
2. İlk şiirleriyle son şiirleri arasında fikrî bir bütünlük ve uyum sağlamıştır.
3. Şiirde bulunan insan, eşya ve mekân tasvirlerini, değişikliklerle daha canlı ve çarpıcı hâle getirmiştir.
4. Az sözle çok şey anlatmak isteyen şâir, mânâsı daha kapsamlı olan kelimeleri seçmiştir.
5. Konu bütünlüğünü sağlamak için, bazı mısraları atmış, yeni mısralar ilâve etmiştir.
6. Bir şiirde bulunan ve aynı fikrî ihtiva eden mısra, beyit, kıta ve bölümleri atarak şiiri gereksiz tekrarlardan kurtarmıştır.
7. Şiirde ses ve âhenge önem veren Necip Fazıl, kelimelerin sesiyle metnin mânâsı arasında ilgi kurmak istemiştir.
8. Kapalı hecelerdeki ses zenginliğinden istifade etmiştir.
9. Bazı mısralardaki hece eksikliğinden dolayı meydana gelen bozukluğu gidermek için, mısra değişiklikleri yapmıştır.
10. Şiir dilinin en uygun ifâdesine ulaşmıştır.

11. En iyi ve en mükemmele ulaşmak istemiştir.

(Necip Fazıl Kısakürek- Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları – s.91)

(Üstad'ın bu husustaki bir nüktesi için [tıklayınız.](#))

Ağaç Dergisi'ndeki Yazarlar, Dergide Yayımlanan Yazılar Ve Üstad'ın Kaleme Aldığı Yazılar Listesi

Ağaç Dergisinde Kimler Vardı

17 sayılılık küçük bir koleksiyon olmasına rağmen Ağaç dergisinde çok zengin bir sanatçı kadrosu vardır. İlk sayıdan başlayarak son sayıya kadar dergide yer alan isimleri sıralamak bu konuda kafi derecede fikir verebilir.

Birinci Sayı (14 Mart 1936): Necip Fazıl Kısakürek, Ahmet Kutsi Tecer, Mustafa Şekip Tunç, Abdülhak Şinasi Hisar, Burhan Toprak, François Mauriac, Fikret Adil Kamertan, Sabahattin Ali.

İkinci Sayı (21 Mart 1936): Necip Fazıl Kısakürek, Burhan Toprak, Suut Kemal Yetkin, François Mauriac, Sabahattin Rahmi Eyüboğlu, Ahmet Hamdi Tanpınar, Sait Faik Adalı (Abasıyanık), Ahmet Muhip Dranas.

Üçüncü Sayı (28 Mart 1936): Necip Fazıl Kısakürek, Mustafa Şekip Tunç, Sabahattin Rahmi Eyüboğlu. Abdülhak Şinasi Hisar, İ. Galip Arcan, François Mauriac, Nurullah Cemal Berk,

Nurettin Artam, Sait Faik Adalı (Abasıyanık), Feridun Fazıl Tülbentçi.

Dördüncü Sayı (4 Nisan 1936): Necip Fazıl Kısakürek, Mustafa Şekip Tunç, Suut Kemal Yetkin, Abdülhak Şinasi Hisar, Ahmet Kutsi Tecer, François Mauriac, Nurullah Cemal Berk, Cahit Sıtkı Tarancı, Sait Faik Adalı (Abasıyanık), Hıfzı Şevket Rado.

Beşinci Sayı (11 Nisan 1936): Necip Fazıl Kısakürek, Falih Rıfkı Atay, Suut Kemal Yetkin, Abdülhak Şinasi Hisar, Cevat Memduh Altar, François Mauriac, Nurullah Cemal Berk, Ziya Osman Saba, Samet Ağaoğlu, Fuat Ömer Keskinioğlu, Fikret Adil.

Altıncı Sayı (18 Nisan 1936): Necip Fazıl Kısakürek, Abdülhak Şinasi Hisar, İ. Galip Arcan, Ahmet Hamdi Tanpınar, Cevat Memduh Altar, François Mauriac, Nurullah Cemal Berk, Ömer Bedrettin Gökbelen, Fikret Adil.

Yedinci Sayı (16 Mayıs 1936): Necip Fazıl Kısakürek, Mustafa Şekip Tunç, İ. Galip Arcan, Ahmet Muhip Dranas, Abdülhak Şinasi Hisar, Burhan Toprak, Andre Soares, Cevdet Kudret Solok, Sait Faik Abasıyanık.

Sekizinci Sayı (23 Mayıs 1936): Necip Fazıl Kısakürek, Mustafa Şekip Tunç, İ. Galip Arcan, Abdülhak Şinasi Hisar, Nurettin Şazi Kösemihal, Cahit Sıtkı Tarancı, Georges Cattani, Andree Babellon, Miraç Katırcıoğlu, Cevdet Kudret Solok, Sait Faik Abasıyanık, Fuat Ömer Keskinioğlu.

Dokuzuncu Sayı (30 Mayıs 1936): Necip Fazıl Kısakürek, Mustafa Şekip Tunç, Ahmet Muhip Dranas, İ. Galip Arcan, Georges Cattani, Andre Babellon, Miraç Katırcıoğlu, Cevdet Kudret Solok, Fikret Adil.

Onuncu Sayı (6 Haziran 1936): Necip Fazıl Kısakürek, Suut Kemal Yetkin, Asaf Halet Çelebi, Salih Zeki Aktay, Zühtü Müridoğlu, Georges Cattani, Andre Babellon, Miraç Katırcıoğlu, Cevdet Kudret Solok. Fikret Adil.

On Birinci Sayı (13 Haziran 1936): Necip Fazıl Kısakürek, Ziyaeddin Fahri Fındıkoğlu, İ. Galip Arcan, Salih Zeki Aktay, Asaf Halet Çelebi, Georges Cattauı, Andre Babellon, Miraç Katırcıoğlu, Cevdet Kudret Solok, Fikret Adil, Ahmet Muhip Dranas.

On İkinci Sayı (20 Haziran 1936): Necip Fazıl Kısakürek, Abdülhak Şinasi Hisar, Feridun Fazıl Tülbentçi, Bedri Rahmi Eyüboğlu, Asaf Halet Çelebi, Georges Cattauı, Andre Babellon, Salih Zeki Aktay, Cevdet Kudret Solok, Ayetullah Sümer, Miraç Katırcıoğlu, Şerif Hulusi Sayman.

On Üçüncü Sayı (27 Haziran 1936): Necip Fazıl Kısakürek, Abdülhak Şinasi Hisar, Suut Kemal Yetkin. Ahmet Muhip Dranas, Asaf Halet Çelebi, Georges Cattauı, Andre Babellon, Salih Zeki Aktay, Cevdet Kudret Solok, Zühtü Müridoğlu, Samih Nafiz Tansu, Şerif Hulusi Sayman.

On Dördüncü Sayı (4 Temmuz 1936): Necip Fazıl Kısakürek, Abdülhak Şinasi Hisar, Ziya Osman Saba, İ. Galip Arcan, Miraç Katırcıoğlu, Asaf Halet Çelebi, Georges Cattauı, Andre Babellon, Salih Zeki Aktay, Cevdet Kudret Solok, Fikret Adil, Cahit Sıtkı Tarancı.

On Beşinci Sayı (18 Temmuz 1936): Necip Fazıl Kısakürek, Mustafa Şekip Tunç, Suut Kemal Yetkin, Cahit Sıtkı Tarancı, Mahmut Ragıp Kösemihal, Asaf Halet Çelebi, Georges Cattauı, Grilparzer, Salih Zeki Aktay, Cevdet Kudret Solok, Ahmet Hamdi Tanpınar, İsmail Safa Esgin.

On Altıncı Sayı (25 Temmuz 1936): Necip Fazıl Kısakürek, Suut Kemal Yetkin, Ahmet Hamdi Tanpınar, Asaf Halet Çelebi, Grilparzer, Salih Zeki Aktay, Cevdet Kudret Solok, Miraç Katırcıoğlu, Zahir Sıtkı Güvemli.

On Yedinci Sayı (29 Ağustos 1936): Necip Fazıl Kısakürek, Mustafa Şekip Tunç, Ahmet Hamdi Tanpınar, Grilparzer, Asaf Halet Çelebi, Salih Zeki Aktay, Cevdet Kudret Solok.

Bu belirgin isimlerden başka dergide yer alan bazı isimler kısaltma şeklinde verilmiş. Kısaltmalardan bazılarının hangi şahsa ait olduğu ilk harflerden anlaşılmaktadır. Mesela, "N.F.K." kısaltmasının Necip Fazıl'ı gösterdiği anlaşılmaktadır. Bu manada dergi boyunca geçen kısaltmalar şunlardır: "N.F.K.", "B.T.", "S.A.", "N.C.B.", "A.H.İ.", "S.", "FA.", "C.S.T.", "Ş.H.S.", "Z.F.F.", "C.T." Bu kısaltmalardan "S.A."nın Samet Ağaoğlu, "FA."nm Fikret Adil, "C.S.T."nin Cahit Sıtkı Tarancı,"Ş.H.S"nin Şerif Hulusi Sayman, "Z.F.F"nin ise Ziyaeddin Fahri Fındıkoğlu oldukları anlaşılmaktadır. Diğer kısaltmaların kime ait oldukları konusunda dergide açık bir bilgi yer almamaktadır.

Ağaç dergisinin dış kapağında, "Alfabe Sırasıyla Yazıcılar" şeklinde bir liste yer almaktadır. Adı bu listede yer aldığı hâlde dergide hiç yazmayan şu isimlere de değinmek gerekir: Peyami Safa, Ertuğrul Muhsin, Hilmi Ziya Ülken, Nasuhi Baydar, Hasan Ali Yücel, Nahit Sırrı Örik, Kenan Hulusi Koray, Mehmet Karasan, Sabri Esat Siyavuş-gil, Mazhar Şevket İpşiroğlu, Zeki Faik İzer, Mustafa Nihat Özön.

Ağaç Dergisinde Neler Yayımlanmıştır?

Ağaç dergisinin kapağında, büyük puntolarla yazılmış "Ağaç" adının altında "Sanat – Fikir – Aksiyon" kelimeleri yer almaktadır. Bu kelimeler derginin yayın çizgisi hakkında ilk ip uçlarını vermektedir. Her hâlimden sanat ağırlıklı bir dergi olduğu anlaşılan Ağaç'ta başta edebiyat olmak üzere hemen her sanata yer verilmiştir. Bunlar arasında "resim", "tiyatro", "sinema", "heykel", "musiki" gibi sanatlarla ilgili olarak dergide önemli yazılar yayımlanmıştır. Hatta devrin ünlü ressamı olan Abidin Dino, Arif Dino, Bedri Rahmi Eyüboğlu gibi sanatçılar Ağaç'ın muhtelif sayılarına çizdikleri resimlerle katkıda bulunmuşlardır. Dergide bu sanatlarla ilgili olarak yayımlanan yazılardan bazıları şöyledir: "Nurullah Cemal Berk: "Resim Nedir I, II" (Sayı: 4, 5)", "İ. Galip Arcan: "Tiyatro ve Aktör Nasıl Doğdu?", (Sayı: 14)", "Fikret Adil Kamertan: "Şar-lo ve Son Filmi" (Sayı: 1)",

“Zühtü Müridoğlu: “Hadi ve Adana Abidesi (Heykelle ilgili yazı)”, (Sayı: 10)”, “Ce-vat Memduh Altar: “Müzikte Madde ve Problemi I, II”, (Sayı: 5, 6)”.

Daha önce de değindiğimiz gibi, dergi edebiyat ağırlıklıdır. Ağaç, özellikle Őir bakımından oldukça zengin bir muhtevaya sahiptir. Pek çoğu Cumhuriyet döneminin önemli Őairi olacak olan Şu isimler derginin Şair kadrosunu oluŐturmuŐlardır: Başta Necip Fazıl’ın kendisi olmak üzere, Ahmet Kutsi Tecer, Ahmet Muhip Dranas, Cahit Sıtkı Tarancı, Ziya Osman Saba, Ahmet Hamdi Tanpınar derginin Őairleridirler. Ahmet Hamdi Tanpınar ayrıca dergide hikâye de yayımlamıştır. Tanpınar dışında dergide hikâyesi yayımlanan isimler arasında Sabahattin Ali, Samet Ağaoğlu ve Sait Faik de yer alır. Necip Fazıl, dergide yayımlanan bazı yazı ve Őiirlere takriz yazmıştır. Meselâ, Sabahattin Ali’nin “Kafa Kâğıdı” adlı hikâyesi için Şairin yazdığı takriz Şöyledir:

“Bugün, Türk hikâyesi diye bir Şey var mıdır? Bu sorgu edebe aykırı görünmesin, var mıdır? Her gün Sirkeci garına giren trenlerin getirdikleri en pespaye Fransız gazetelerinden en pespaye Őartlar altında hırsızlanan ve altına iki isim, bir de soyadı hâlinde üç Türk ismi atılan bir gündelik gazete hikâyesi ve hikâyeciliği vardır. Bundan başka yerli ve bir yazıcının yazdığı, yerli bir sanat kıymetini, yerli bir realite görüşünü, yerli bir ruh haletini arz eden bir hikâye var mıdır? İlk gençliklerinde hikaye yazmış ve artık yazmaz olmuş bir iki kişi bir tarafa, bugün bu vasıfları taşıyan tek bir hikayeci faaliyette değildir. Bu hikâyeyi okuyunuz. Bakalım onda Anadoluya ait nasıl bir ruh haleti ve nasıl bir perspektif görceksiniz.”

Asaf Halet Çelebi, Ağaç’ta Mevlânâ’dan tercüme ettiği rubaileri yayımlamıştır. Bunun dışında, uzun bir süre tefrika edilen François Mauriac’ın yazdığı ve Burhan Toprak’ın tercüme ettiği altı sayı boyunca devam eden “Roman” başlıklı yazı Ağaç’ın en önemli yazılarından biridir. Yine Salih Zeki Aktay’ın yazdığı ve sekiz sayı devam eden “Klasizma ve

Klasikler” başlıklı yazı da son derece önemli bir incelemedir.

Mustafa Şekip Tunç ve Suut Kemal Yetkin gibi hem felsefeci hem de sanat tarihçisi olan isimler de dergiye sanat-edebiyat teorisi ağırlıklı önemli yazılar yazmışlardır. Bu yazılardan bazıları şunlardır: Mustafa Şekip Tunç: “Sanat Dünyası” (Sayı: 1)”, “Şiir ve Fikir” (Sayı: 4), “Şiirin Macerası” (Sayı: 7). Suut Kemal Yetkin: “Kendine Yeten Sanat” (Sayı: 4), “Mev’ut Edebiyat” (Sayı: 5), “ Pascal ve Yaratıcı Endişe” (Sayı: 10).

Dergide edebiyat dışında fikir yazıları da geniş yer tutar. Bu yazılarda genellikle devrin Türk kültür hayatındaki buhranlar ve problemler konusunda yazılmış eleştiri ağırlıklı düşünceler dile getirilmiştir. Sadece Türk kültür hayatındaki aksaklıklar değil, yer yer o dönemin insanlığı tehdit eden bütün buhranları konusunda eleştirici ve tahlil edici yazılar derginin hemen her sayısında yerini almıştır.

Ağaç dergisinin her sayısının son sayfası “Aktüalite” başlığını taşır ve bu başlık altında Türkiye’deki ve dünyadaki dikkate değer güncel olaylar değerlendirilir. Sadece güncel olaylar değil, o sıralarda yeni yayımlanan bir kitap, açılan bir sanatsal sergi, gösterimde olan bir sinema filmi, yeni yayımlanan bir mecmua, gündem oluşturan tartışmalar gibi hemen her türlü güncel fenomen kısa kısa yorumlarla değerlendirilir. Bazen de “Aktüalite” sayfasında mizaha yer verilir. Haftanın dedikodusu veya tartışması mizahî bir dille ele alınır. Haftalık dergilerden seçilen bazı karikatürler de bu sayfada zaman zaman yerini alır.

Derginin son sayısında devamının gelecek sayıda yayımlanacağı duyurulan fakat dergi artık kapandığı için yarım kalan yazılar vardır. Bunlardan biri Ahmet Hamdi Tanpınar’ın “Geçmiş Zaman Elbiseleri” adlı hikâyesi, diğeri de Cevdet Kudret Solok’un dergide tefrika edilen “Yaşayan Ölüler” adlı tiyatro eseridir. Ayrıca derginin sekizinci sayısında başlayan Georges Cattau’nun yazdığı ve Selmin Tefrik Siber’in tercüme ettiği “Proust Dostluğu” adlı yazı, sekiz sayı devam ediyor. Derginin

on beşinci sayısında bu yazı bitirilmiş. Oysa yazının sonunda yer alan “Yürüyor” şeklindeki ifadeden söz konusu yazının devam edeceği anlamı çıkıyor. Fakat yazı derginin son iki sayısı olan on altıncı ve on yedinci sayılarda yer almıyor. Dolayısıyla “Proust Dostluğu” adlı yazı da dergide yarım kalan yazılardandır.

Necip Fazıl Ağaç Dergisinde Neler Yayımlamıştır?

Necip Fazıl, derginin her sayısında birden fazla çalışma ile okuyucu karşısına çıkmaktadır. Şiirlerinde, makale ve denemelerinde “Necip Fazıl Kısakürek” adını kullanan şair, bazı yazılarında ise “N.F.K.” kısaltmasını tercih etmektedir. Dergide (*) işaretiyle yayımlanan yazıların da Necip Fazıl’a ait olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca dergide yayımlanan imzasız yazıların da Necip Fazıl tarafından yazıldığını söyleyebiliriz.

Şairin “Necip Fazıl Kısakürek” adını kullanarak Ağaç’ta yayımladığı şiirler şunlardır:

“Yolculuk” (Sayı: 1), “Zaman” (Sayı: 2), “Ölüler” (Sayı: 3), “Gökler ve Yollar” (Sayı: 5), “Bendedir” (Sayı: 7), “Bu Yağmur” (Sayı: 9), “Ne İleri Ne Geri” (Sayı: 10), “Ben” (Sayı: 12).

Şairin “Necip Fazıl Kısakürek” adını kullanarak Ağaç’ta yayımladığı makale ve denemeler ise şunlardır:

“Adımız”, “Hırsız, Polis ve Komünist” (Sayı: 1), “Allahsız Dünya” (Sayı: 2), “Fildişi Kule” (Sayı: 3), “Manzara I” (Sayı: 4), “Manzara II: Türk Orta Çağ Sanatkâr ve Entellektüeline Kısa Bir Bakış” (Sayı: 5), “Manzara III: Tanzimat Sanatkâr ve Entellektüeline Kısa Bir Bakış” (Sayı: 6), “Manzara IV: Dünya Harbine Ginceye Kadar Tanzimat Sonrası Türk Sanatkâr ve Entellektüeline Kısa Bir Bakış” (Sayı: 7), “Manzara V: Büyük Harp Sonrası Türk Sanatkâr ve Entellektüeline Kısa Bir Bakış” (Sayı: 8), “Manzara VI: Bugün ve Netice”, “Beklenen Sanatkâr” (Sayı: 9), “Manzarayı Kapatırken” (Sayı: 10), “Döğüş Horozu ve Babiâli Tipi” (Sayı: 11), “Ahlâkımız” (Sayı: 12), “Ahlâkımıza

Ait Birkaç Söz” (Sayı: 13), “Ahlâkımıza Ait Son Birkaç Çizgi” (Sayı: 14), “Sağ, Sol” (Sayı:), “İleri Geri” (Sayı: 16), “Kendimize Dair” (Sayı: 17).

Necip Fazıl, “N.F.K.” kısaltma adını, derginin “Aktüalite” ve “Kitap-Mecmua-Gazete” sayfasında kullanmıştır. Şairin bu kısaltmayı kullanarak Ağaç'ta yayımladığı yazılar:

“Antoloji ve Doğurduğu Mesele”, “Mecmua Yağmuru” (Sayı: 1), “Fotoğraf Sergisi” (Sayı: 2), “Aksiyon ve Entellektüel” (Sayı: 3), “Gençlere Anket”, “Aktüalitelere Aktüalitesi: Nurullah Ataç” (Sayı: 4), “İlk ve Son Kitap” (Sayı: 5), “Curcuna Hakkında Bütün Fikrimiz” (Sayı: 6), “Memleket Mecmualarının Geçit Resmi” (Sayı: 8), “Memleket Mecmualarının Geçit Resmi”, “Vicdan Azabı” (Sayı: 9), “Memleket Mecmualarının Geçit Resmi” (Sayı: 10), “işte Tenkit” (Sayı: 11).

Necip Fazıl Ağaç'ta yayımlanan bazı yazılarında ise isim kullanmamıştır, yani imzasız yazılar yazmıştır. Yazılardan bazılarının altında (*) işareti vardır. Bu yazılar da derginin “Aktüalite” ve “Kitap-Mecmua-Gazete” sayfasında yayımlanmıştır. Yazıların pek çoğu haber niteliğinde olup, bir çoğu da kısa notlardan oluşmaktadır. Şairin (*) işaretiyle yayımladığı imzasız yazılar şunlardır:

“Okuyucuya Mahrem Birkaç Söz”, “Bizde ve Dışarıda Rusya” (Sayı: 1), “Bernard Shaw Sanatkâra Çatıyor” (Sayı: 2), “Siyah Melekler” (Sayı: 3).

Şairin, altına hiçbir imza-isim koymadan yazdığı yazılar ise şunlardır:

“Sinemanın İstirapları”, “Burhan Toprak”, “Hazırlanan Romanlar”, “Çıplaklar”, “Esprit” (Sayı: 5), “Mistik”, “Freud”, “Bir İzah” (Sayı: 6), “İki Dünya Arasında”, “Dickens'e Ait Hatıralar”, “Delilere Dair”, “Ellinci Sene”, “Montparnasse Kahvelerinde”, “Oidipe”, “Radi”, “Akademi Koltukları”, “Edebiyata Ait Tarihler” (Sayı: 7), “Colette”, “Mevlevi Besteleri”, “Tenkit Mükafatı”, “Edebiyat Tarihleri” (Sayı: 8), “Proust ve İngiltere”, “Altıncı Enternasyonal Felsefecileri”, “Edebiyat Tarihleri” (Sayı: 9), “Hokkabaz”, “2139 Senesinde

Bütün İnsanlık Deli", "Edebiyat Tarihleri", "Gaip Aranıyor" (Sayı: 10), "Bergson Katolik mi?", "Aynen Olmuş Bir Vaka" (Sayı: 11), "Edebiyat Tarihleri" (Sayı: 13), "Edebiyat Tarihleri" (Sayı: 14), "Yahya Kemal'in Üç Esprisi" (Sayı: 16), "Bayan Vahdet Nuri", "Edebiyat Tarihleri" (Sayı: 17).

(Necip Fazıl Kısakürek- Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, s. 212-217)

//Ağaç Dergilerinin tamamını aşağıdaki linkten indirebilirsiniz:

<http://www.n-f-k.com/index.php?ind=downloa...der=0&st=20>